

között kartell... gyűlés... az új kelet... a kvótaegyez... ellenőrzésére és... méréskelésére.

Hirdetések

- 4 Lei
 - 8 Lei
 - 40 Lei
 - 3 Lei
 - 6 Lei
- adott apróhird... rázabb. Díj előre... blyeggel ellátott... továbbitunk.
- könyvelő és román... állást keres. El... Megkereséseket... továbbit.
- szoba konyha... fiatal pár no... "November" jel... kérek.
- gépírónő elmenne... állásba. Levele... a kiadóba.
- jobb zsidó körkben... közvetít a Globusz... oda Alba-Iulia, Str... 17. Válaszbélyeg
- védelmző, 10 évig... helyen fekvő 2 üz... az olcsón eladó. Cim...
- kóser vegetárius ét... Regele Ferdinand... 23 szám alá. Bejárati... Olesó árak!
- lift potom árért sűr... Unio ueca 6.
- nal kiadó. Értekezni... 6.
- aufgenommen s abes... Abraham Schlesinge... aren.
- du" állást keres... רישון מרת Halmeu
- werden in Paris be... Hause in volle Ver... mmen. Näheres be... ger Sibiu.
- alontai IZR. Hitközsé... a nagyünnepekre eg... jó hangu Balmusz... ra. Pályázatok. Igen... alontai IZR. Hitközsé... anta. jud. Bihor adat... tetés: Próbakérelés... tnak vehetnek részt... megválasztottnak le... Az előjárások
- ljes ellátásra balkon... ngora és fűdészo... ut, vagy leányt elfog... Özv. Berger Antal... temir (Beöthy ueca)

JELENT!
SZTOJ
ZAD MÉRLEGÉ
ány a liegi egyetem... ai fakultásán... r. Stern Ignác
20 lej
e 31 lej, mely oss... beküldhető. Megrend... Cluj, Str. Albinei... let könyvostályában

XIV. ÉVF. * 201. SZÁM
Cluj — Kolozsvár, 1931.
szeptember 5 Szombat
5691 ÉV

Az Új Kelet az... és bansági zs... nap... Cikkeink után... forrás megjel...
Kéziratokat ne... megörzésükre nem va...

Ara 5 lej

ÚJ KELET

CIJNAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai ueca) 10. szám. Telefonszám: 9-77
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint vétetnek fel

Hamangiu
Ez az ur is egyike azoknak a „szakértőknek”, akikkel a Jorga-kormány az országot boldogítja. Minden tisztelünk volt kuriai bírő, aki valóságos hangya-szorgalommal igyekezett kommentálni a régi királyság törvénykönyveit. De min- denki be fogja látni a paragrafusok kö- zötti tökéletes tájékozódás, a régi és új törvényhozások tökéletes ismerete nem elegendő ahhoz, hogy valaki jó igazság- ügyminiszter is legyen.
Itt van mindjárt az egységesítés kér- dése. Való igaz: a mai helyzet, midőn az ország különböző részeiben különböző- képpen mérik az igazságot — tarthatat- lan. Feltétlenül szükség van a jogszolgá- tás egységesítésére. Abban is egyetért mindenki, hogy a csatolt területeken ér- vényben levő törvényhozás modernebb és megfelelőbb, mint a regáli kódexek, ame- lyek Napoleon idejéig vezetik vissza eredetüket. Az előző kormányok igyekez- tek tehát új törvénykönyveket előkészí- tni, egyesítve mindazt, amit a különböző törvénykönyvekben jónak találtak.
A törvényjavaslatok már el is készültek. Itt van mindjárt Hamangiu exportszakértő, aki kijelenti, hogy ki fogja terjeszteni a regáli kódexeket az egész ország terüle- tére. Ő is az egységesítés híve, de hát az ország ismerkedjék meg előbb a régi királyság törvényeivel.
Abszurd és minden rációt nélkülöző gondolat. Miért nem mindjárt az egységes kódexek? Miért van szükség a regáli kódexekre? A terv ellen tiltakozott az egész józan közvélemény. Válaszkeppen most Hamangiu kijelenti, hogy azért is megcsinálja.
A terv keresztülvitele az amugy is yöngye lábón álló igazságszolgáltatás tel- jes anarchizációját jelentené. Hamangiu ez nyilván nem érdekli. Az ő jelszava nyil- van: „Fiat mea voluntas, et peneat constituta...”
Reméljük, hogy nem lesz ideje valóra- váltítani fenyegetését.

Francia diadal — német gyász
Az arany vigyorgó diadalt aratott ismét az eszmen. A német vámunió ügye hajó- zást szenvedett s a léket ezuttal a fran- cia politika torpedója furta az Auschluss diadalába. Curtius és Schober tegnapi el- merték a francia pénz fölényt azzal az őszint és lehetőségével szemben, melyet a német-osztrák vámunió megvalósulása je- lentett volna.
A szépségflastrom, amit a francia poli- tika próbál a vámunió letörése által ej- tenni német-osztrák sebekre rakni: tetsze- rős, de az igazságtalanság és az erőszak fenyegetés nem tudja eltakarni.
Franciaország igazsága: Mammon igaz- sága, mely az éhez és a kétségbeesett szegényebb fél nyomorúságára építi fel maga pillanatnyi előnyeit. Ausztria lénytelen volt deferálni a francia kíván- ság előtt, mert Ausztria államkasszája és egész államisága a csőd szélén áll s ettől csak a francia pénz mentheti meg.
Hogy ennek a nyomorúságnak szintén a francia érdekek kíméletlensége az oka, — azt nem kell bővebben bizonyítani. Ausztria Németország nélkül gazdasági- lag és pénzügyileg tehetetlen állam, melynek számára a vámunió nem hatalmi kérdés lett volna, hanem kimondottan gazdasági kérdés.
Es most egyelőre úgy Németországnak, mint Ausztriának le kellett mondania ar- ról, hogy egzisztenciálisan talpraállithas- sák: le kellett mondania pedig azért, mert ez Franciaország számára — hatalmi kérdés.
Am a francia sajtó is elismeri — mint- ha rossz lelkiismerete hangját hallatná, — hogy az Auschluss lekerülése a napi- rendről a pillanatnyi kényszernek enged- léseskedve, még nem jelenti egyben az orsz- gme végleges halálát. Azaz csak abban az esetben jelentené, ha a német-osztrák vámunió és Auschluss helyébe egy egye- nemes európai vámunió, illetőleg Auschluss következne. Ebben az esetben az

Auboin szerint a lejjel szemben nem ingott meg a bizalom

A külföldi szakértő követeli az állami inkasszo 23 százalékra való feljavítását

Bucuresti-Bukarest, szeptember 4. (Az Új Kelet tudósítójától.) Auboin most tette közzé jelentését az ország pénzügyi helyzetéről. A Banca Naționa- lă ellenőre elégtellel állapítja meg, hogy az utóbbi időben Európában törté- nt pénzügyi megrázkódtatásoknak nem sikerült a lejjel szembeni bizalmat is megingatni. Amig Németország, Ausztria és Magyarország a legna- gyobb nehézségekkel kezdődtek, Romá- niában a bankok viszonylag normálisan működtek, a Banca Națională pedig hi- vatása magaslatán állott.
Nem szabad elfelejteni azonban —

mondja ezután jelentésében Auboin, — hogy a gabonaárak esése folytán a la- kosság vásárló és adófizető képessége csökkent, ami költségvetési deficithez vezetett. Az eddigi megtakarítások nem elegendők, hiszen a folyó év első tri- meszterében három milliárddal keve- sebbet inkasszáltak, mint az elmúlt év megfelelő periódusában. 23 százalékkal kell az inkasszót az ellenőrzés fokozása és a visszaélések kiküszöbölése révén felfokozni. A CFR is deficitell dolgo- zik, itt is energikus intézkedésekkel kell rendet teremteni.

Románia közeledik az összeomlás utolsó fázisa felé

Az ország hatalmas kincsei ellenére is a legkilátástalanabb időknek néz elébe

Bucuresti-Bukarest, szeptember 4. (Az Új Kelet tudósítójától.) Averescu marsall Turnu-Severinben fogadta az Adeverul munkatársát, akivel hosszas- an elbeszélgetett a bel- és külpolitikai helyzetről és ennek során többek kö- zött a következőket mondotta:
— Eppen Münchenben voltam, amik- or Németországban kitört a gazdasági válság. Szerintem a legtöbbet veszítet- tek ama pénzintézetek, melyek a kri- zis kitérőesek különböző módon spe- kulálni igyekeztek. A németeknek hi- felt nyújtani kötelessége a nagyhatal- mak bármelyik államának, mert Euró- pa nem képzelhető el Németország nél- küül.
A belpolitikai helyzetre vonatkozólag az újságíró ama kérdésére, hogy Titu- lescu miért nem akart koncentrációs kormányt alakítani, holott erre megbi- zást kapott. Averescu kijelentette, hogy Titulescuban meg lett volna a jóindu- lat errenézve, de hiábavaló volt minden törekvése, mert nem tudott egy átfogó precíz programot felmutatni, mely nélkül üres kísérletezésekre szorítko- zott volna. Ő a maga részéről szívesen

adta volna támogatását Titulescunak minden ellenszolgáltatás (miniszeri tárca, államtitkárság, képviselői man- dátum) nélkül, de még erről sem tár- gyalta vele. Averescu marsall a továb- biak során kijelentette, hogy ő egy kollaborációs programot kizárólag te- hetséges emberekkel képzel, akik ko- moly szaktudásukkal a köz javára len- nének. Nem érti egyáltalán a jelenlegi kormány célját, amely *szakértelen, de főleg tapasztalatok nélkül kormányoz és így az ország közeledik az összeom- lás utolsó fázisa felé.* Iorga miniszterle- nek a legminimálisabb kormányzási tapasztalatokkal sem rendelkezik, míg Argetoianu bel- és pénzügyminiszter, akinek volna némi tapasztalata egyedül nem tudja megoldani az ország leg- égetőbb problémáit. A kormány többi tagjai viszont nem igen jöhetnek szá- mításba nagyobbszabásu dolgok meg- oldásánál. Mindezeket összegezve — fejezte be nyilatkozatát Averescu mar- sall — az ország hatalmas kincsei da- cára, amelyek a szemünk előtt hever- nek és csak utána kéné nyulni, a leg- kilátástalanabb időknek néz elébe.

üröm örömmé változna, a sérelem és igaz- ságtalanság — megváltással és igazságos- sággá. Mindaddig azonban, míg ez nem következik be, — a francia magatartás, a francia „diadal” — német gyász marad s így az egész európai emberiség sérelme is, mely igazságra és megváltásra szom- jazik.

A dobrudzsai vulkán

Két nap leforgása alatt három politikai gyilkosság történt a Cadrialiterben. Dobrudzsának ez a része kezd veszedel- mes hasonlóságot mutatni, a bolgár- macedón területekkel, melyek szinte gőz- üzemmel termelik ki a legvéresebb merény- leteket.
A politikai merényletek mindig szociális és nemzeti elégtelenségek színtómái. Bizonyos tehát, hogy a Cadrialiterben sincsenek rendben a dolgok — éppen szo- ciális és nemzeti vonatkozásokban. Vagy az autochton lakosság, vagy a telepések egzisztenciális érdekei vannak veszélyez- tetve ezen a forrongó területen.

A kormány megerősítésekkel, karhatal- mi intézkedésekkel igyekszik elfojtani a lángot, mely gyilkos revolverlövésekben villan az áldozatok felé. Az erőszakos be- avatkozás azonban mindig csak tüneti kezelésre alkalmas. Ezzel szemben a baj, melyet ezek a merényletek takarnak, olyan mélyenfekvő lehet, hogy gyógyítá- suk egészen más beavatkozást kívánna meg. Azt kívánjuk, hogy a kormány az elégtelenségek okait szüntesse meg, hogy a probléma gyökeréig nyuljon le. Minden egyéb természetű beavatkozás csak mélyitheti az ellentéteket, csak fokozhatja azt a pattanásig feszült han- gulatot, mely a gyakori merényletekben megnyilvánul.

A dobrudzsai merényletek véres figyel- metesetek. Arra figyelmeztetik az illeté- keseket, hogy a lapangó láng tüzvészé fajulhat, ha kellő időben nem lokalizál- ják a tűz fészket s a gyújtóanyagot nem szörik ki a szociális és nemzeti ellentétek Augias-istállójából. Mert csak ez vezet- het megoldáshoz. Az erőszak semmiesetre sem.

VILÁG TÜKRE

A spanyol köztársaság két tűz között

Meg kell adni, hogy az új spanyol ál- lamrend lényegesen kisebb ellenállásra talált, mint ahogy azt az összeomlás előtt várni lehetett volna. Igaz ugyan, hogy Barcelonában még tart a nyugta- lanság, mégis a köztársaság leszámolt ellenfeleivel. A király távozásával a monarchista oppozíció a szó szoros ér- telmében felőrlődött. Utolsó maradvá- nya a klerikálisok feudális monarchista csoportja akkor omlott össze, amikor a májusi kolostor-rombolások megmu- tatták, milyen komolyan nem akarnak hallani többé a spanyol tömegek a kle- rikális Bourbonok restaurációjáról. A klérus ezeketán nyomban feladta min- den szimpátiáját, amely az előző di- nasztiához fűzte és áthajózott a republi- kánusok táborába. Abban a remény- ben természetesen, hogy a köztársaság- ból sikerülni fog egy erősen klerikális tendenciájú polgári államot teremteni. Nincs kizárva az sem, hogy ebben a páfordulásban másodlagos szerepet játszhatott az alsóbb papság nyomor- ságos javadalmazása is. Nem is lehet- ne csodálkozni azon, ha egy falusi pap, akinek összes évi bevétele nem haladta meg összesen a huszezer lejt, hajlamos volna szocialisztikus megmozdulásokra. Így szakadt ketté, sőt háromfelé a kle- rikális front. Rohamsapatnak megma- radtak a jesuiták és Loyola Ignác rendje valószínűleg a jövőben is a leg- keményebb ellenfele lesz a spanyol köz- társaságnak.

Baloldarról a szindikalizmus vesze- delme fenyegette a fiatal köztársasá- got. Ez a veszedelem időközben újra akuttá lett. Barcelonában éppen most robbant ki a szélső-baloldali munkás- csoportok általános sztrájkja, amely komoly veszedelemmel fenyegeti egész Catalánia gazdasági életét. A szindika- lizmus másik támadását, amelynek forntja az északspanyol szénbányák mentén fejlődött fel, a kormány takti- kai szempontból rendkívül ügyes gaz- dasági szempontból pedig vesztélytelen módon oldotta meg. Egy kormányren- delet egyik napról a másikra teljesíti a baloldali csoportok legfőbb követelé- sét, bevezeti a hétórás munkanapot a szénbányákban és ezzel kivette kezük- ből a legfőbb agitációs anyagot. A kor- mány ilyen módon teljesítette a szén- munkás-szervezetek ultimátumát. Per- sze, tudta, hogy miért. Hiszen ebben a pillanatban annál is inkább el akar ke- rülni minden harcot Asturiában, mert a szomszédos provinciákban a polgár- háboru legkomolyabb veszedelme fenye- get.

Asturiától keletre terül el a baszkok földje. Valamikor ez a terület volt a klerikalizmus citadellája. Csak termé- szetes, hogy az összeomlás után újra a spanyol hegyek közé sáncolta el ma- gát a klerikalizmus, hogy innen indít- sa meg harcát Közép-Spanyolország ellen.

Az alkotmánytervezet, amely ezek- ben a hetekben a nemzetgyűlés elé ke- rül, élesen ketté választja az egyházat az államtól. Az alkotmányreform nem- csak hogy egyszerű magántársaság sze- repére kényszeríti az egyházat és el- veszi tőle az ifjúság nevelésében eddigi befolyását, de elrendeli a papi rendek világi vagyonának elkobzását is. Erről a vagyonról nincsenek ugyan pontos

statisztikák, de a karlista háború idejében szenvedett nagy veszteségek utánig ez a vagyon meghaladta a spanyol nemzeti vagyonnak több mint a felét. Nemcsak épületekből és hatalmas grófságokból áll a spanyol templomi rendnek mai vagyona, hanem hatalmas kereskedelmi és ipari vállalkozásokban való részesedésekéből is. A legnagyobb vasutársaságok a leghatalmasabb hajózási vállalatok és az óriási halkezelési társaságok erős részvénytársaságai mind a templomi rendek kezében vannak.

Az egyház harca elsősorban ezeknek az anyagi javaknak megmentésére irányul. Ennek a harcnak a vezére ma is Segura hercege. Az országban él, a spanyol határ mentén. Csak nemrégiben tartóztatták le egyik követét, aki titokban át akarta lépni a spanyol határt. A püspökhöz szóló titkos instrukciókat találtak ennél a követnél, amelyek utasításokat tartalmaztak arra, hogy azonnal lássanak hozzá az egyházi vagyonok elidegenítéséhez. A kormány kategórikus rendelettel válaszolt ezekre az utasításokra: egyszerűen megtiltotta az egyházi javak elidegenítését, vagy megterhelését.

Az alkotmánytervezet természetesen végsőkéig kiéleltette a harcot az állam és az egyház között. A baszk földön mozgósítottak minden erőt. A baszkok autonómiaira való törekvésüket, amely mindenképpen szorosan összefügg ennek a tartománynak klerikális tendenciáival, a papok felhasználták arra, hogy Madridnak megüzenjék a háborút. A klerikális sajtó nyíltan polgárháborúval fenyegetőzött. Parasztoknak és polgároknak elegendő fegyverük van ezen a környéken. A baszk klérus külön alkotmánytervezetet dolgozott ki, amely többek között azt követeli, hogy az autonóm provinciák önmaguk szabassák meg a külön konkordátumban Rómához való viszonyukat. Egy ilyen konkordátum természetesen azt jelentené, hogy Spanyolországban ez a sarka teljes egészében a jezsuiták kezébe kerül.

Egy pillanatra úgy látszott, hogy a templomokért ki fog törni a polgárháború. A spanyol kormány nyomban csapatokat küldött Északra, amelyeknek az volt a feladatuk, hogy leverjék a baszkok hatalmas felkelését. A hadügyminiszter tudta jól, hogy a baszkok nem fogják eltérni hazájuk katonai megszállását és alighanem nyílt támadással válaszolnának erre a kísérletre. Ezért rendkívül ügyesen azt a formát választotta a hadügyi kormányzat, hogy nagyobb hadgyakorlatot rendezett a baszk területeken. Ezeket a hadgyakorlatokon résztvevő nyolc zászlóalj vadász is, akiknek az volt a feladatuk, hogy lefegyverezzék a baszk parasztokat és polgárokat. Ennek az akciónak az eredményéről ma sem lehet még tudni semmi biztosat. A pszichológiai adottságok mellett nagyon nehéz is lehetett volna a lefegyverzést simán keresztülvinni. Hiszen a baszkok országa tradicionális földje a guerilla harcoknak és a baszk lelkészek fegyverrel kezükben, nem egyszer vezették bárányseregeiket az elmúlt évszázadok alatt a liberálisabb Madrid ellen.

Azóta azonban minden megváltozott és ezt a klerikális front harcosai is nagyon jól tudják. Komoly háborút aligha lehet többé Madrid ellen vezetni a baszk földön. A papok jól tudják, hogy egy ilyen háború elpusztíthatná az ország egész gazdasági életét, éppen ezért komoly harci készülődés helyett, egyre jobban keresik a megegyezés útjait.

SCHULHOF EMILNÉ

ORIENT Szövművészeti Iskola
ORADEA, Str. Ep. Clorogariu 14
Művészi perzsaszőnyegek, szövött gobelinok, külföldi fonalak
Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek

A BRÁZAI sóborszesz 3 tulajdonsága:

jobb, olcsóbb és ami a fő hatásosabb!!

Beiratom fiamat az első gimnáziumba

Târgu-Mures-Marosvásárhely, szept. 4. E sorok írója nagyon naiv ember, föltétlenül hisz a nagyságokban, mert azt tartja, hogy akinek az Uristen hivatala ad, annak nemcsak esz, de belátást és igazságérzetet is ad a hivatalos hatalma mellé.

Ezen hamis teoria előrebocsátása után engedtessek meg nekem a következő kis történetet a zsidó közvélemény előtt szép sorrendben előadni. Fiam szerencsésen elvégzte a zsidó elemi iskola negyedik osztályát, végbizonnyitványt kapott, melynek alapján a középiskola első osztályába lépní jogosult. Városunkban három középiskola létezik. Egy állami liceum, egy katolikus és egy református főgimnázium. Az állami liceum az iskolaválasztásnál nem jöhetett tekintetbe, mert hála a romániai közoktatást intéző tényezőkhöz liberális felfogásának, zsidó gyermek csak úgy vehető fel állami középiskolába, ha elhatározza magát úgy a gyermek, mint a szülő, hogy a zsidó vallás kardinális tételének, a szombathatártól fordít.

Tudniillik hazánkban eddig semmiféle zsidó fórumnak nem sikerült azt kivívnia, hogy a középiskolai tanulókat a szombaton való írás, rajzolás és kézimunka kötelezettsége alól felmentessék. Köteket tennének ki az újságírók, melyeket erről a zsidó sajtó megjelentetett, nehéz cipőtalpakat koptattak el zsidó közületi vezetők — zsidó parlamenti klub országos orth. központi iroda, orsz. izr. Iroda, stb. — a sok szaladgálással, de minden hiába. A román oktatásügyi bölcs vezetői ezer igéret dacára ma is ott tartanak, hogy a román kulturának ártana ez a kis lelkiismereti szabadság.

Na igen. A reakció, Hitleres Németországban törvény védí a zsidók szombathatárát, a kurzusos Magyarországon a legsötétebb reakció idején csak a testét mérésztették a Héjjas-Bibó lovagok ütelgelni a zsidónak, lelkéhez, vallásához nem mertek nyulni, Angliában, Hollandiában, Ausztriában és az összes kulturált államokban respektálják a zsidók ünnepeit hivatalosan. Iskolákban szó sem lehet szombati iráskényszerről és nálunk?... Nálunk egyes helyeken kategórikusan visszautasítanak minden ilyen természetű kérést, másutt a vágások, vagy jobban mondva, a megvágások tárt terét nyújtja ez a kényes kérdés, de megnyugtató módon elintézve csak a magas oktatásügyi minisztériumban van, ahol igazán egyformán dobnak ki mindenkit, aki a zsidó vallású román állampolgár ezen jogát kéri, keresni merészeli. ...

Mindezeket egy szépen átgondolt, kínos figyelemmel és minden tehetségtelenségemmel megszerkesztett memorandumban Jorga miniszterelnök urhoz juttattam, aki nemcsak oktatásügyi miniszter, de pedagógus is és vallásos ember is, aki a más vallási felfogását méltányolni és átérzeni tudja. Minden bizalmam ő benne összpontosult, hiszen éppen Jorga miniszterelnök ur volt az, aki hivataloskodása első idején fennen hirdette azt, ami az összes romániai kisebbségek égbekiáltó sérelme: a tanszabadság hiányát. Nekem, a zsidó kisebbséghez tartozó magyar anya nyelvű állampolgárnak nem szabad gyermekemet a református, vagy katolikus magyar kisebbségi iskolába járatnom, mert — zsidó vagyok. Maniú volt miniszterelnök nyugodtan végezhette a zilahi református magyar kollégium gimnáziumát, a jelenlegi erdélyi miniszter, Pop Valér éppen a napokban nyilvánosan dicserő a beszercei szász gimnáziumot, amely öt büszkeséggel vallja növendékeinek. Ebben az az érdekes, hogy Maniú is, Pop Valér is, jó románok maradtak. Az állami gimnázium eo ipso zárva van előttünk, akik a zsidó sabboszt megtartani akarják.

De menjünk tovább. Jorga miniszterelnök ur megkapta levelemet, melyre elég rövid időn belül választ kaptam — Brandsch Rudolf miniszter ur magántitkáráról, a Brandsch miniszter ur, levelpapírosán. Egészen felvillanyozott e válasz, amely mélyen hallgat ugyan az állami iskolába való beiratás lehetőségéről, annál inkább biztat a református, vagy katolikus főgimnáziumba való beirattatás sikeres kilátásaival.

...Miután egy felekezeti középiskolába más vallásnak való beiratása csakis miniszteri engedéllyel lehetséges, ajánlom Önnek, — írja Brandsch miniszter ur magántitkárá a miniszter levelpapírosán, — hogy egy rendes kérvényt szerkesszen, azt az előírtas bélyegekkel lássa el, a közoktatási miniszter urhoz címezve, direkt Brandsch miniszter urhoz, — Miniszterelnökség, Bucuresti — küldje, aki a továbbiakban el fog járni.

Sietek a kérvényt megírni, rendesen, előírásosan felbélyegezni és azt utasítás szerint jóakaratu pártfogóimhoz, Brandsch miniszter urhoz beküldeni. Mint aki jól végezte dolgát, nyugodtan várom az ügy kedvező elintézését, hiszen ügyem jó kezében van. Közben telnek a napok, mulnak a hetek, sehoh semmi elintézés. Táviratilag megsürgettem az elintézését, nyolc napra rá kapok rövid, lakonikus táviratot Brandsch miniszter urtól, melyben közli, hogy az ügy megsürgetése megtörtént. Az iskolai beiratkozások terminusa veszedelmesen közeledik. Kiesek innen is, más iskolából is. De nem. Augusztus 20-án miniszteri leiratot kapok, amelyben fel-

Villanyégő CSERE 50
az új feszültségre százalékkal
Rezsó és vasaló átalakítás
az
Electrikánál
Cluj, Hotel Central épület

hivnak, hogy a városi tanács által igazoltam fiam — nemzetiségét.

A helyzet tehát röviden az, hogy hat hetet magas miniszteri levelezés után melynek folyamán ösztintén bevalóltam, hogy zsidó vagyok, odajutottunk, hogy az oktatásügyi minisztérium kételkedett zsidó voltamban és valószínűleg azért, hogy kérvényemet elutasítsa ezen az alapon arra utasított, hogy zsidó voltamat hatóságilag igazoljam. Már azt sem hiszik az emberek, hogy... zsidó. Ez merőben logikátlan eljárás volt a magas minisztériumtól, mert, ha gyanúja, hogy magyar vagyok, igaznak bizonyult volna, minden kérvényezés fölösleges lett volna, hiszen magyar gyermek minden törvényes intézkedés nélkül is járhat magyar felekezeti gimnáziumba...

Nem akarván tehát a hatóságok újabb huza-vonába keveredni, na meg egészen bizonyos volt, hogy a beiratkozás terminust mindkét helyen, egy a magyar mint a zsidó iskolában végleg lekéssem felhagytam a további hatósági bizonyítgatási eljárás folytatásával és végleg levonva a konkvenciát, fiamat az egyházi eredeti zsidó középiskolába irattam be.

Brandsch miniszter urnak azonban önzetlen közbenjárásért nyilvánosan köszönetet mondok. Nem ő rajta mult, hogy velem ilyen csunyán kibabráltak...
Gábel Sándor

Lodzban nem lehetett megtartani három bandita főtárgyalását,

Varsó, szeptember 4. A lodzi büntetőtanács előtt ma volt főtárgyalásra kitűzve három bandita perének főtárgyalása, akik évekkal ezelőtt rablótámadást követtek el egy pénzes-levelhordó ellen. A vádlottak zart kocsin érkeztek a törvényszék elé, ahol nagyobb tömeg várakozott a banditákra. Amikor a fegyőrök a kocsiból ki akarták bocsátani a rablókat, mintegy ötven ember körülfogta a kocsi s hatalmukba akarták keríteni a banditákat, hogy meglincseljék őket. Lovas és gyalogos rendőri karhatalom kivonulását kellett kérni, hogy a foglyok biztonságát biztosít-

hassák.
A zavargók ekkor sem tágitottak s erre valószínűleg rohamot kellett ellenük indítani. Az összeütközésben 3 rendőrs és 8 zavargó megsebesültek. A karhatalom számos letartóztatást eszközölt. A zavargók közben újabb támadást hajtottak végre, ezuttal már azért, hogy letartóztatott társaikat kiszabadítsák. Végre mégis sikerült a tömeget szétkergetni s a rendet helyreállítani. A tárgyalást nem tarthatták meg s a foglyokat kocsin visszaszállították a börtönbe.

Bezárják a magyarországi Lillafüredet, mert havonta hatmilliólejes deficitje van

Szakértők szerint Lillafüredből nem lehet rentabilis vállalkozást csinálni

Budapest, szeptember 4. A magyar kurzus-uralom legfényűzőbb alkotását: Lillafüredet október elsején bezárja a magyar állam. Ezzel egy demokratikus körökben régen hangzottatott kívánság teljesül, mert Lillafüredre mindezeig milliókat pazarolt rá a keresztény-kurzus, anélkül, hogy jövedelmezővé tudta volna tenni.

A drága, állami pénzből felépített Palota-szálló, valamint a Hamorító olyan tételekkel terhelte meg a földművelésügyi minisztérium büdzséjét, amelyet még akkor sem lehetne Lillafüredből kiperéslni, ha télen-nyáron zsufol-

va volna.
Ezzel szemben Lillafüred deficitje havi 200.000 pengő (hat millió lej), amit a magyar adófizetők zsebéből vonnak el. A magyar állam ettől a deficitől úgy szeretett volna megszabadulni, hogy bérbe akarta adni Lillafüredet. Erre azonban nem került sor, mert egyetlen vállalkozó nem akadt, aki átvénné Lillafüredet. Ez érthető is. Lillafüred felé a közlekedés rendkívül rossz, költséges és kényelmetlen. Egy évben mindössze hatvan napot lehet számítani, amikor az állami szálloda megtelik.

Ezek után természetes, hogy a magyar földművelésügyi minisztérium számára nem maradt más megoldás, mint bezárni Lillafüredet. Bezárni — és átengedni a hotel körül hatvanezer holdon elterülő állami erdőt a vadászterület bérlo urak számára.

HÍRDESSZEN AZ UJ KELETBEN
HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉBEN

„Legké... a minis

A „szakértők“

Bucuresti-Buka
(Az Uj Kelet tud meata érdekes cikk politikai helyzetet, gát meglehetősen az, ami az utóbbi ban történik. A m s midőn legintime tetni merik hibára kozik és egyetlen többé a napirenden szelni. Iorga nyugult, hogy megszak tei pihenését, ott archeológiai ásatás közismerten nem kérdésekk) és e Argetoianu megnyemmi baj és hogy sor, akkor ketten vonzi a hatalomról Iorga többé-ke és visszautazott V pedig ezalatt egym lések, tanácskozáso
A kulisszák mög folyik, amelynek avatottak szerint hónapon belül Ugyancsak a beav Iorgának el kell távozni.
Valaki, aki a p fölött áll, me hogy Iorga nem vább a parla

Előbb-utóbb sor k lásra és a jelenle nke, az, aki fele mai rezsimért, he hogy visszaállítsa tet.
Elöre láttuk az írja tovább a D fejünkre nehezede kal telt kormányz alatt. Tudtuk, hog fog végzödni: Ior uralkodó bizalmát dönthetetlen neh megtörve, önmagá tuk, hogy
nem elég az, ha jót“ akar csin midőn határozo oldásokra

Nem hisznük sem sokban, sem pedi kormánydöntő a gyunk győződve tő kormány“ por bizonyítani tehet kár, hogy a korrtívái annyira szo Argetoianu meg ve arról, hogy I lehet már kezden valósággal elképe tal elkövetett ba mutatótását nézi. A lül súlyos bajok v jökből származna ségek. Valamenn ség Iorga személy esolatban, az ő rossz kutforrás világoosan látja, sége milyen gyá hez vezethet.

Eppen ezért A tározva arra, A belügyminisze ember és ezért ziói. Tisztában v nehézségek megj

Műfestés, vegytisztításban úgy kivitel, mint olcsóságban CZINK vezet

A gazdasági krízis miatt
Kitűnő כשר boraink és pálinkáink
leszállított áron kaphatók
BOGNÁR és SZÁNTÓ Rt. CLUJ

Legkésőbb 50 napon belül Argetoianu lesz a miniszterelnök — írja a legjobban informált bukaresti lap

A „szakértők“ öt hónap alatt bebizonyították, hogy nem értenek a kormányzáshoz. A liberálisok fogják támogatni az új kombinációt

Bucuresti-Bukarest, szeptember 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Dimineața érdekes cikkben foglalkozik a belpolitikai helyzettel. A lap szerint Iorga meglehetősen nyugtalanítja mindazt, ami az utóbbi időben a belpolitikában történt. A miniszterelnök idegesen midőn legintimebb barátai emlékeztetni merik hibáira, azonnal begombolozik és egyetlen szót nem hajlandó mondani a napirenden lévő kérdésekről beszélni. Iorga nyugtalansága odáig fajult, hogy megszakította valeni de muntai pihenését, otthagya a mangaliai archeológiai ásatásokat (miután Iorga közismerten nem foglalkozik aktuális kérdésekkel) és eljött Bukarestbe. Itt Argetoianu megnyugtatta, hogy nincs semmi baj és hogy ha bukásra kerül a sor, akkor ketten együtt fognak eltávolítani a hatalomról.

Iorga többé-kevésbé megnyugodott és visszautazott Valeniába. Bukarestben pedig ezalatt egymást érik a megbeszélések, tanácskozások.

A kulisszák mögött erőteljes akció folyik, amelynek eredménye a beavatottak szerint legkésőbb másfél hónapon belül mutatkozni fog.

Ugyancsak a beavatottak állítják, hogy Iorgának el kell távoznia és el is fog távozni.

Valaki, aki a politikai események fölött áll, meggyőződött arról, hogy Iorga nem kormányozhat tovább a parlament megnyitása után.

Előbb-utóbb sor kerül a nagy leszámolásra és a jelenlegi kormány igazi elnöke, az, aki felelősnek érzi magát a mai rezsimért, helyesnek tartja azt, hogy visszaállítsa a normális államéletet.

Előre láttuk azokat a nehézségeket, írja tovább a Dimineața, amelyek a fejünkre neheztedek Iorga furcsaságokkal telt kormányzásának négy hónapja alatt. Tudtuk, hogy ez a kormány így fog végződni: Iorga vagy elveszíti az uralkodó bizalmát, vagy pedig a megdönthetetlen nehézségek súlya alatt megtörve, önmagától visszavonul. Tudjuk, hogy

nem elég az, ha valaki egy „keves jót“ akar csinálni olyan időben, midőn határozott és heróikus megoldásokra van szükség.

Nem hiszünk sem súlyos megmozdulásokban, sem pedig az ellenzék hatásos kormánydöntő akciójában. Meg vagyunk győződve róla, hogy „a szakértők“ kormány“ pontról pontra be fogja bizonyítani tehetetlenségét. Csak az a kár, hogy a kormány-utódlás perspektívái annyira szomorúak.

Argetoianu meg van ma már győződve arról, hogy Iorgával semmihez sem lehet már kezdeni. A belügyminiszter valóságos elképed, midőn a Iorga által elkövetett baklövés szomorú kimutatását nézi. A kormány kebelén belül súlyos bajok vannak s ezekből a bajokból származnak a külső kellemetlenlégek. Valamennyi baj és kellemetlenlégek Iorga személyével áll közvetlen kapcsolatban, az ő önkényessége minden rossz kuforrása. Argetoianu egész világosan látja, hogy Iorga szeszélyességére milyen gyászos következményekhez vezethet.

Eppen ezért Argetoianu el van határozva arra, hogy elváltja Iorgától.

dulatot és enyhítési kísérletezést. Azt is tudja azonban, hogy éppen a mai időkben egységes és megfelelő kohézióval rendelkező kormányra van szükség, amely azonnali intézkedésekkel igyekezzék a helyzetet javítani. A kormány autoritását azonban csak úgy lehet helyreállítani a közvélemény előtt, ha megváltozik annak jelenlegi összetétele. Argetoianu félre fog tolni minden olyan „szakértőt“, aki a kormányzás öt hónapjában tehetetlennek bizonyult. A belügyminiszter tudja, hogy az átszervezett kormány sem lesz hosszú életű.

Ő maga is szükségesnek látja azt, ami elkerülhetetlen és ami kétség-

kívül kulminációs pontját fogja képezni a belpolitikai élet fejlődésének: a nemzeti kormányt.

Amíg ez a kormány megalakulhat, addig Argetoianu igyekszik egy olyan kabinetet összeállítani, amely nem „egy kevés jót“ fog csinálni, ahogy ezt Iorga hirdette, hanem „kevesebb butaságot“, ahogy Argetoianu szeretné.

Az átszervezett kormány a liberális pártra fog támaszkodni.

Duca személyesen nem vesz részt az új kormányban, de maga helyett delegálni fogja abba a liberális párt néhány markáns tagját.

A francia pénzvilág nyomására függesztették fel a jugoszláv diktatúrát

Az angol lapok szerint az új jugoszláv alkotmány szemfényvesztés

A horvátok, szlovének és bosnyákok körében nagy csalódást kellett az új alkotmány

Belgrád, szeptember 4. Arról beszélnek, hogy az alkotmányos éra proklamálására Franciaország szorította rá Jugoszláviát Párizs előtt nem rokon-szenves a diktatura és a mai viszonyok között legsúlyosabb erőt, a pénzügyi nyomást vitte ellene harcba, amivel szemben a diktatura nem védekezhe-

tett. Egyidejűleg az angol lapok csaknem barátságosan hangon tárgyalják az új jugoszláv alkotmányt.

A Daily Telegraph diktatóri alkotmányának nevezi az új alkotmányt, amely különösen a horvátok, szlovének és bosnyákok körében nagy csalódást keltett a pártok és egyesületek létesíté-

Szenzációs reklámárak			
Nagyság	H. W.		
No. I. 120/165	170.—	Selyem csillkokkal	
No. II. 130/175	230.—		
No. III. 140/185	290.—		
No. IV. 150/195	350.—		
Special Töröskzerű Tirkisch	310.—	290.—	460.—
	380.—	370.—	540.—
	450.—	450.—	620.—
	520.—	530.—	700.—
Elegáns selyem talizok 40/170 cm. 275.— 60/170 cm. 350.— 120/180 cm. 700.— lej, készen felszerelve bortníval 120 lejles felár.			
Fabrica de textil Beclean, jud. Somes			

Az Argetoianu-Duca együttműködés előre meghatározott program alapján fog történni, amely különösképpen gazdasági és pénzügyi kérdésekre fog vonatkozni.

Egy dolog bizonyos — fejezi be cikket a Dimineața — legkésőbb 50 napon belül Argetoianu lesz a miniszterelnök.

A francia sajtó szerint a vámunió ügyét nem lehet véglegesen lezártnak tekinteni

Berlinben nemzeti gyásznapként könyvelik el Curtius és Schober tegnapi lemondó nyilatkozatát

A két külügyminiszter rövidesen le fog mondani a vámunió el-éjtése miatt. Hágából csak ma érkezik meg a döntés Genfben

Genf, szeptember 4. Az Európa-bizottságban Schober és Curtius után Flandin szólalt fel. A francia pénzügyminiszter örömmel vette tudomásul a tett kijelentéseket. Hangoztatta, hogy Franciaország a vámegegyezmény ügyénél is elsősorban az európai béke biztosításának szükségességét tartotta főfeladatának. Grandi üdvözölte azt a szellemet, amely a német és osztrák államférfiak mai lépését sugallta. Cseh-

szlovákia képviselőtében Krofta elégtel- tellel vette tudomásul a bejelentéseket. Ezzel a tárgyalások elején még fennállott feszültség Schober és Curtius tegnapi nyilatkozatai után eltűnt.

Hága döntése szombaton érkezik Genfben

A német és osztrák fővárosok politikai köreiben nyomott hangulatban fogadták Schober és Curtius genfi nyilatkozatait. Több lap gyásznappal tekinti

a tegnapi napot, amikor a vámegegyezményről való lemondást be kellett jelenteni.

Berlinben kétségtelennek tartják, hogy úgy Curtius, mint Schober rövidesen be fogják nyújtani lemondásukat.

Párizs, szeptember 4. A francia sajtó érdeklődésének középpontjában is Schober és Curtius tegnapi genfi nyilatkozatai állanak. Az Echo de Paris hangoztatja, hogy a vámunió ügyét még nem kell véglegesen lezártnak tekinteni. Ha Hága döntése jogilag megengedhetőnek találná az egyezményt, a népszövetségi tanács elé kell terjeszteni a kérdést s nem szabad kitérni a politikai vita elől.

Az Oeuvre szerint módot kell találni az Anschluss állandóan fennálló veszélyének elkerülésére

s ezt a nehéz európai problémát már ideje volna egyszersmindenkorra kiküszöbölni az európai politikai életből. Ez volna a békét ösztönítő óhajtó Németország és Ausztri első kötelessége Európával szemben, hogy e tekintetben félreérthetetlen és határozott kötelezettségeket vállaljanak.

A Temps vezércikkben foglalkozik Schober és Curtius európaibizottsági nyilatkozataival. Hangoztatja, hogy nem lényeges a két kormány elhatározásának indokolása. A fődolog, hogy a megnyugvást keltő, nagyfontosságú nyilatkozatok elhangzottak.

50 százalékkal és vasaló lakítás az

rikónál el Central épület

ani három

mentabilis

Lillafüredet, deficitje van

mentabilis

Lillafüred deficitje

mentabilis

mentabilis

mentabilis

Bécsi mintavásári igazolványok

valamint budapesti utazáshoz szükséges féláru igazolványok kaphatók a HERMES menetjegyirodában Cluj, Calea Regele Ferdinand 13. Telefon 29.

Kiegészítették az angol nemzeti kormányt

London, szeptember 4. A nemzeti kormányt ma újabb kinevezésekkel kiegészítették. Az új kinevezések a következők:

Attorney General: Jowitt (munkáspárt).

Solicitor General: Inskip (konzervatív).

Főpostamester: Romsbygore (konzervatív).

Nyugdíjügyi miniszter: Tryon (konzervatív).

Szállításiügyi miniszter: Pybus (liberális).

Kincstári titkár: Elliott.

Légügyi államtitkár: Sir Philipp Sassoon.

Dominiumügyi államtitkár: Malcolm Macdonald, a miniszterelnök fia.

A külügyminisztérium parlamenti államtitkára: Eden.

Külkereskedelmi hiteltügyi osztálytitkár: Hilton Young.

Kereskedelemügyi parlamenti államtitkár: Lloyd George örnagy, a volt miniszterelnök fia.

A nemzeti kormány megalakulása óta megjelent ötven kinevezés közül a munkáspártra nyolc, a liberálisokra tizenegy, a konzervatívokra harmincegy esik.

Szerkesztői üzenetek

A. Berl. Brasov. Erdélyben a Joint külön irodát nem tart fenn. Joint által szubvencionált intézmények a kolozsvári Zsidó Árvagondozó, (Str. Paris 36) és a máramaroszi Zsidó Árvagondozó, (Strada Liceului 12).

„Nyugdíjas”. Miután önt a szolgálati idő alapján nyugdíjazták, a törvény Önre nem vonatkozik és így fellebbezésnek egyelőre nincs semmi értelme, annál kevésbé, mert Önre az új nyugdíjtörvényt még nem is alkalmazták.

L. Pál, Oradea. A francia konzulátus címe: Cluj, Str. Cogălniceanu (Farkas ucca) 8.

Uj Kelet előfizető. Beclean. Az almaszindikátus már megalakult, de az exportvámra és egyéb részletkérdésekre vonatkozó híresztelések nem felelnek meg a valóságnak. Az exportilletékeket a rendelet megjelenése után közzéadjuk.

S. Margit, Oradea. A beiratkozások október elsejétől 15-ig tartanak. A kérvény, amelyben az egyetemre való felvételét kéri, a dékánátushoz nyújtandó be, az érettségi, születési és állampolgársági bizonyítvánnyal együtt. Beiratkozni csak személyesen lehet. Hogy mennyi a tandíj és a beiratkozási díj, arra vonatkozólag a dékánátushoz nem érkezett meg a minisztériumi leirat.

M. L.-né, Boian. Az Amerikából érkező csomagokat, akár új, akár régi ruhaneműt tartalmaznak, elvámolják. Használt szövet árának váma kg-ként 7 lej, a selyem-árúért azonban horribilis összeget kell kg-ként fizetni.

F. I. Leordina. A kért árucikk bármely vaskereskedésben kapható.

K. A. Turda. A kért sorsjegyeket még nem valorizálták.

K. J. Călătele. Sorsjegyei jők.

2 lejbe kerül egy borotválás

„IDEAL”

késnélküli borotváló porral, amely egyedül kipróbált és elismert higiénikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindent az „IDEAL” védjeggyel ellátott borotváló port 1/4 kgr.-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszling József borbély Cluj, Reg. Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzóttól.

Amerika sorsára hagyja Európát, ha elhalasztják a leszerelési konferenciát

Washington, szeptember 4. Castle külügyi államtitkár nyilatkozott a genfi forrásból származó értesülésről, mely szerint Franciaország a leszerelési értekezlet elhalasztását javasolta. Az államtitkár kijelentette, hogy az amerikai nép az értekezlet elhalasztásába nem nyugodna bele. Ellenében lemondana arról, hogy együttműködjen Európa népeivel a béke nagy művén. Az amerikai kormány az értekez-

let elhalasztását jelentő hivatalos közleményre a legmesszebbmenő rosszalással válaszolna. Ha a leszerelési értekezlet ezúttal elhalasztanák, úgy kétségesse válnék az értekezlet lehetősége.

Párizs, szeptember 4. A rádióügynök ség megcáfolja azt az értesülést, amely szerint Franciaország kérte a leszerelési értekezlet összehívásának elhalasztását: Franciaország ilyen kérést nem tett és nincs is szándékában tenni.

Kifosztották a nagyváradi vámhivatal Wertheimkasszáját

Az egyik rezeszből 400 ezer lej vitték el, a másik rezeszben bennfelejtették 180.000 lejt. A betörés után bezárták a Wertheimkasszáját

Oradea-Nagyvárad, szeptember 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Különös körülmények között elkövetett betörést fedeztek fel pénteken Nagyváradon. A vámhivatal egyik tisztviselője, amikor az irodába belépett, meglepetéssel látta, hogy a Wertheim szekrény alsó rekesze nyitva áll. A hivatalnok azonnal jelentette észrevételét fölötteseinek, akik a kasszákat megvizsgálták és érthető megdöbbenéssel konstataáltak, hogy a Wertheimkasszából 400.000 lej hiányzik.

A felfedezésről azonnal értesítették a rendőrséget, mely a helyszínen kezdte meg a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy a vakmerő betörést a legnagyobb körültekintéssel követték el a betörők. A vámhivatalba behatolni normális körülmények között a lehetetlenséggel egyenlő, mert a hivatalt éjjel az épületben posztoló őrség védi. Este nyolc órakor a szolgálatban lévő őrt telefon-

hoz hívták. A telefonon azt az értesítést kapta, hogy egyik felebbvalója az állomáson várja. Az őt felébresztette alvó társát és az állomásra ment, ahol azonban két órán keresztül hiába várta fölöttesét.

Az őt ekkor visszatért, elfoglalta posztját, míg társa az épület belsejébe vonult vissza aludni. Nem vették észre, hogy ez idő alatt betörők látogattak el a vámhivatalba. A tettesek kinyitották a Wertheimkasszáját és 400.000 lejt vitték el, míg az egyik rezeszhez, amelyben 180 ezer lej volt, nem nyultak hozzá.

Feltűnő, hogy a betörők, távozásuk után bezárták a Wertheimkassza ajtaját, ami azt bizonyítja, hogy a betörőknek volt kulcsuk a kasszához.

A rendkívül rejtélyes betörés nyomozását a rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja.

A román-magyar kereskedelmi szerződés a fa vámjának jelentékeny redukciónak kötelezte Magyarországot

Románia ebben az évben az 1930-ban exportált tűzifamennyiség 75 százalékát exportálta Magyarországra, 0.35 aranykoronás 100-kgramonkénti illetékkel

Cluj-Kolozsvár, szeptember 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szeptember elsejével életbelépett a magyar-román kereskedelmi szerződés, mely a két állam kereskedelmének viszonyában egy új éra kezdetét jelenti. A kereskedelmi szerződés, amelynek tartalmát röviden ismertettük már, különösen a fakeskedelemre bir nagy fontossággal, mert a kereskedelmi szerződésnek a faárura vonatkozó paragrafusa olyan megállapodást tartalmaz, mely Románia fakeskedelmét szinte teljes egészében Magyarország felé irányítja.

A magyar-román kereskedelmi szerződésnek a tűzifaexportra vonatkozó pontját az iparosok szövetsége a következő kommunikében küldötte meg a faexportőröknek:

„Magyarország 35 aranyfillérben alapította meg az exportra kerülő tűzifa métermázsájának beviteli illetékét, olyan kontingensre, mely eléri az 1930-ban Magyarországra exportált famennyiség 75 százalékát, a magyar vámtarifája 193-ik paragrafusa értelmében. A kontingens a magyar kiviteli hivatal 1930-as statisztikája alapján állapít-

Az igentisztelt Vásárlóközönséghez!!!

Kedves Vevőinknek és Barátainknak szíves tudomására adjuk, hogy a régi hírneves

BRAZAY SÖSBORSZESZT a régi elsőrendű minőségben újból piacra hoztuk és ezen kitűnő elismert márkáért a magunk részéről is teljes garanciát vállalunk.

Az évtizedek folyamán bevált, legjobb háziiszernak egyetlen házból sem szabad hiányoznia és egy próbavétel meggyőzi az i. t. Vásárlóközönséget arról, hogy a

BRAZAY SÖSBORSZESZT régi hírnevének megfelelő minőségben kaphatja. Meg vagyunk győződve arról, hogy a

BRAZAY SÖSBORSZESZT kedves Háziasszonyainak körében a legnépszerűbb idén belül újból annak a kedveltségnek fog örvendeni, mint a régi jó békéidőben.

A BRAZAY név szavatol a minőségért, a BRAZAY név szavatol azért, hogy az áru a legjobb, a legolcsóbb és leghatásosabb, amit csak előállítani lehet.

BRAZAY SÖSBORSZESZT összeállításánál fogva utólérhetetlen Vegyen tehát még ma

BRAZAY SÖSBORSZESZT A megfelelő számú üres palack ellenében egy szép ivóparhat kap ajándékba.

Azúrol Sídol Vegyészeti gyár
Részvénytársaság — ARAD

ják meg.”

A román kiviteli hivatal kimutatásai szerint 1930-ban Románia 64.515 vagon tűzifát szállított Magyarországnak. A most érvénybe lépő vámtarifát értelmében 1932-ben 48.386 vagon fát szállíthatunk Magyarországra. 1930 végéig, a konvenció érvénybelépéséig Magyarország a fenti feltételeket 50 száza lékos kontingens mellett adta meg, ami azt jelenti, hogy 1931-ben 32.257 vagon fát exportálhatunk Magyarországra. Miután pedig a kereskedelmi egyezmény szeptember 1-vel lépett érvénybe, szeptember 1-től 1931 december 31-ig szállíthatjuk le az egész mennyiséget, amelyet a kereskedelmi konvenció 1931-re irt elő. A fenti kontingensen felül szállított tűzifa métermázsáját 50 aranykoronás importilletékekkel szállíthatjuk Magyarországra.

Ez a helyzet a tűzifa-export illetményeinél, ugyanakkor azonban az új egyezmény értelmében egész sereg famennyire teljes vámkedvezményt ad. Így vámkedvezményt kap a magyar vámtarifája 195-ik paragrafusa értelmében a gömbölyű fa, az épületfa, a mifa, törzfa, bányafa, rudfa, celuloza fa.

Vámentességet élvez a karácsonyfa, a faszén, vasuti traverzek, kádár munkához szükséges faneműk, stb.

Az egyéb faneműk tarifáját is jelen tékenyen redukálta a tarifa. Ezeket az engedményeket lapunk legközelebbi számában közöljük.

— A zsidó kórház avatási ünnepe. Az új kolozsvári zsidó kórház avatási ünnepe holnap, vasárnap d. e. fél 11 órakor lesz (Str. Jasilor 16, bejárat a Mikes Kelemen u. 19 felől is), melyen nemcsak Kolozsvár, hanem a többi városok is kiküldöttel lesznek képviselve. A kórházegyesület az avatásra ezúton is meghív mindenkit felekezeti és faji különbség nélkül, hogy az emberszeretet hajlékának a felavatása minél ünnepélyesebb keretek között történjen meg.

— Semmi hír a Nautilusról. Londonból jelentik: A Nautilusról semmi hír, Mentőexpedíciók alakultak, de egyelőre még néhány napig nem indulnak utba a Spitzbergákról az arktikus óceán örök jege felé.

Ugyvédi határidő napló 1932 Lepage-nál Kvár

NYOMBAN rendelve 400 lej, később 480 lej utánvétellel, vagy előfizetve franko.

Dobrodzsávetkező m

Ujabb gy

Bucuresti-Bukoa (Az Uj Kelet tudósítójától.) Stefanoff bulgár nemzeti-parasztpárt gyilkolása óriási dobrodzsai lakosrendőrkomiszár, háborzongató kévre tett és oly ölte meg a volt kéha volt még példások történetébe rulescu csendőrről vetkező napon töbulgár komitáciskisere a dobrodzsai ság nagy előkészítés készült, melyen tömegben jelentetüntetésre való talmi felkészültségieban, ahová Doból 1500 macedorontüntetésnek politikget adott a macedosziszálása, a megter mellett.

Cristu Stefan

Következőképpen tEster félkilenc tárajátékok játszottStoianal, a Veliciték után távozotttrafikba ment, ahol ekkor Joh Patoni, este a volt képvisvezeledett és megvárt távozik az uccai tá méter távolságból képviselő mellébe l zuhant a járdán é hallatott. Patoni emegijedt volna tenyeitől, a vérben fezeledett és fölé ha lövést adott le, ket és egyet a mellébe rnyeletet nagy emgig, de senkinek n hogy a gyilkost leféremülten húzódtott

„M A gyilkos, miután zata meghalt, zsebrés lassan a város kómintha mi se mtörmadnagy, aki az elátára a helyszínrerátta, hogy a járdánalott van, a tettes helyszínről, anélkül, óztatta volna. A tán sietett és meg— Mit tettél? Patoni így felelt: — Semmit! Megöl! Ekkor letartóztatott

Jon Patoni komis

HER

menetjegyirod

tőuzlet Cluj, Ca

(v. Wesselén

Bel- és külföldi msa. Körutazási jegpenziók rezerválás

agazolványok elafelvilágosítás minben. Pénzváltás. E

kirándulások rende

Bőrkabátok festését garanciával vállalja

UNIO Cluj

Dobrudzsában érthetően a legnagyobb izgalom uralkodik az egymásra következő merényletek miatt

A bulgár kormány a Népszövetségnél tiltakozott a dobрудzsai politikai merényletek ellen

„Csak egy bulgárt öltem meg” — mondta cinikusan Jon Patoni rendőrkomisszár a gyilkosság elkövetése után

Ujabb gyilkosság tartja izgalomban a dobрудzsai lakosságot

Bucuresti-Bukarest, szeptember 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Cristu Stefanoff bulgár nemzetiségű, volt nemzeti-parasztpárti képviselő meggyilkolása óriási izgalmat keltett a dobрудzsai lakosságban. Jon Patoni rendőrkomisszár, a képviselő gyilkosa, háborzongató kegyetlenséggel hajtott végre tettét és olyan lelki nyugalommal ölte meg a volt képviselőt, melyre aligha volt még példa a politikai gyilkosságok történetében. A gyilkosság Petrusescu csendőrőrmester halála után következett napon történt. Az őrmestert bulgár komitácisk ölték meg és temetésére a dobрудzsai macedoromán lakosság nagy előkészületeket tett. Tüntetés készült, melyen a lakosság imponáló tömegben jelentette be részvételét. A tüntetésre való tekintettel erős karhatalmi felkészültségek cirkáltak Bazargicban, ahová Dobrudzsza minden részéből 1500 macedoromán gyűlt egybe. A tüntetésnek politikai felvonulás jellegűt adott a macedonoknak csöndes asszisztálása, a meggyilkolt román őrmester mellett.

Stefanoff meggyilkolása

Cristu Stefanoff meggyilkolása a következőképpen történt: Este félkilenc tájban Stefanoff táblajátékot játszott egyik barátjával, Stoiannal, a Velciu-kávéházban. A játék után távozott a helyiségből és egy trafikba ment, ahol cigarettát vásárolt, ekkor Joh Patoni, aki egész idő alatt este a volt képviselőt, a trafikhoz közeledett és megvárta míg Stefanoff elhagyja az uccai trafikot. Ezután két méter távolságból háromszor a volt képviselő mellé lött. Stefanoff végigrohant a járdán és egy segélykiáltást hallatott. Patoni ekkor, anélkül, hogy megijedne volna tettének következményeitől, a vérben fetrengő emberhez közeledett és fölé hajolva, ujabb három lövést adott le, kettőt Stefanoff fejébe és egyet a mellébe. A borzalmas merényletet nagy embertömeg nézte végig, de senkinek nem volt bátorsága, hogy a gyilkost lefegyverezze. A tömeg emulturn huzódott hátra.

„Megöltem egy bulgárt”

A gyilkos, miután látta, hogy áldozata meghalt, zsebrevágta a revolvert és lassan a város központja felé indult, mintha mi se történt volna. Egy főhadnagy, aki az első három lövés halálára a helyszínrre sietett, csak azt látta, hogy a járdán egy vérben fekvő halott van, a tettes pedig eltávozik a helyszínről, anélkül, hogy valaki feltartóztatna volna. A főhadnagy Patoni német sietett és megkérdezte tőle: — Mit tettél? Patoni így felelt: — Semmit! Megöltem egy bulgárt! Ekkor letartóztatták.

A gyilkos nyugodt

Jon Patoni komisszár, aki Stefanoffot

megölte, még Bazargicban van és a rendőrség épületében őrzik. Rövidesen átszállítják az ügyészségre, ahol minden valószínűség szerint letartóztatási végzést bocsátanak ki ellene. Vallomásában kijelentette, hogy nem hagyhatta megbosszúlatlanul két fivérének a halálát, akik közül egyet Szilisztrában, egyet pedig Bulgáriában lőttek le a bulgárok. Fájdalmához hozzájárult Petrusescu őrmester meggyilkolása is. Megnyugvással várja a büntetését.

Dobrudzsában egyébként még egyre tartanak a gyilkosságok románok és bulgárok között. Tegnap Turtucaiban Marin Penef bulgár parasztot Ciril Barulescu timóki kolonista lelőtte. Éjfél tájban a kolonista megjelent Penef lakásán és azt mondta neki, hogy a községi hatóságok a község házára idézték. Penef azt felelte, hogy őt nem közik és így nem is akar elmenni a község házára. Ebben a pillanatban Barulescu revolverlővést adott le, amely Penefet súlyosan megsebesítette. A súlyos sebesültet azonnal kórházba szállították, de életbenmaradásához nincs sok remény.

Szófia, szeptember 4. Bulgáriában nyugodtan figyelik a Dobrudzsában egyre sürűbben megismétlődő politikai gyilkosságokat. Musanov bulgár külügyminiszternél tegnap egy delegáció jelent meg, amely tiltakozott az ellen, hogy a bulgár kormány még egyetlen lépést sem tett Bukarestben a politikai merényletek megakadályozására.

A bulgár-dobrudzsai szervezetek hivatalos kommuniké adtak ki, amelyben leszögezik, hogy egyetlen bulgár bandita sem lépte át a dobрудzsai határt, hogy ott politikai merényletet kövessen el. A kommuniké hangsúlyozza, hogy bár Stefanoffot meggyilkolták, a szervezetek csak törvényes fegyverekkel fognak küzdeni az ellenfelek ellen.

A bulgár kormány ma vádirati tiltakozást küldött a Népszövetségnek, amelyben vizsgálatot kér Stefanoff meggyilkolása ügyében.

Egymást követik a politikai gyilkosságok Dobrudzsában

Ujabb áldozata van a bulgár kisebbség és a telepések közötti gyűlölködésnek

Bucuresti-Bukarest, szeptember 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Bazargicban tegnap temették el Petrusescu csendőrőrmestert, akit a komitácisk néhány nappal ezelőtt meggyilkoltak és akinek halálát hozta fel Patoni Stefanov elleni merénylete, egyik indokul. A temetésen 2000 macedonai te-

lepes vett részt. Gyászbeszédet nem hangzottak el, csak egyik csendőrtiszt mondott búcsuztatót. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek a nyugalom fenntartására. Patoni a vizsgálóbíróknak kijelentette, hogy Silistrában a bulgárok két fivérént ölték meg és megfosztották minden vagyonuktól.

Dobrudzsának egy másik pontján Turtucaia-ban Ciril Barulescu macedonai román telepés lelőtte Marin Panef bolgár gazdát, akit haldokolva szállítottak kórházba. Ez az eset is nagy izgalmat idézett elő a dobрудzsai határvidéken.

Játék az igazságszolgáltatással...

A damboviíai törvényszék végérvényesen elrendelte a kétszer egymásután letartóztatott Spineanu volt nemzeti parasztpárti képviselő szabadlábra helyezését

Bucuresti-Bukarest, szeptember 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A jelenlegi kormány egyetlen ellenfelének a nemzeti parasztpártot tekint. Ezért van az, hogy a hivatalos lapok a nemzeti parasztpárti rezsim vezetői ellen hónapok óta tartó hadjáratot folytatnak s ezzel párhuzamosan az igazságügyi hatóságok is megkülönböztetett érdeklődést látszanak a nemzeti parasztpárt embereivel szemben tanúsítani. Chita Crisan, volt alminiszter lett a rezsimváltozás első áldozata, a bíróság azonban megsemmisítette

az ellene kiadott letartóztatási végzést. Ezután Bocu Sever, a Bánát volt tartományi igazgatója került sorra: úgy látszik, hogy vele szemben sikeresebben operáltak a hatóságok, mert sikerült rábizonyítani a vámcsalás vádját. Annál furcsább és különösebb az, ami Cezar Spineanuval, a nemzeti parasztpárt dambovitamegyei szervezetének elnökével történik. A dambavitamegyei Sperieteni község parasztjai néhány héttel ezelőtt kisebb lázadást rendeztek, mert az új igazgatási beosztás következtében a jegyzői

hivatalot a szomszédos községbe akarták áttetelepíteni a hatóságok, éppen abba a községbe, amellyel a sperieteniak már esztendő óta harcban állnak bizonyos legelők miatt. A parasztokat csak nehezen sikerült katonai különítmények segítségével lecsillapítani. A kormány bünbakot keresett és ezt Spineanu Cezarban, a nemzeti parasztpárt dambovitamegyei szervezetének elnökébe vélte megtalálni. Spineanu ellen rövid vizsgálat után letartóztatási végzést bocsátott ki a vizsgálóbíró. Az ügy a damboviíai törvényszék elé került, ahol D. R. Joanitescu és Pompiliu Ionitescu alminiszterek védtek Spineanut. Mindketten rámutattak arra, hogy Spineanu letartóztatásának semmilyen komoly alapja nincsen. A bíróság az érvelést magávé tette és megsemmisítette a letartóztatási végzést, elrendelve a volt képviselő azonnali szabadlábrahelyezését.

Alig hagyta el Spineanu a törvényszék épületét — ahol az egybegyűlt tömeg nagy szimpátia-tüntetést rendezett mellette és a vizsgálóbíró ismét maga elé idézte. Ujabb másfél óráig kihallgatás után a vizsgálóbíró másodsor is letartóztatási végzést bocsátott ki a volt képviselő ellen, akinek ügye ma délelőtt került a törvényszék elé. Négy óráig tartó tárgyalás után a bíróság a második letartóztatási végzést is megsemmisítette. Spineanut azonnal szabadlábra helyezték, miután az ügyész nem jelentett be fellebbezést a határozat ellen.

ÖN SOKAT VESZIT

Ha nem tekinti meg a

SZABÓ JENŐ CÉG

Ingyen ballon pavilonját

a Főtéren (Iparos Egylettel szemben) ahol 20 lejért gyönyörű ballont kap, de ezen összeget

kézpénzben visszafizeti

a cég pénztára minden 100 lej kézpénz, vagy 1 pár Ady selyemharisnya vásárlásánál

Megérkeztek az őszi divatujdonosságok: kosztüm, kabát, ruhaszövetek, selymek

Óriási választék!

Olcsó árak!

Esőernyőt

legolesobbban a készítőnél vehet. Szükségletét most szerezzé be. Javításokat és behuzásokat elvállalunk.

TRANSILVANIA.

ERNYŐÁRUHÁZ

CLUJ, REG. FERDINAND 17.

HERMES

menetjegyiroda és pénzváltóüzlet Cluj, Cal. Reg. Ferd. 13 (v. Wesselényi M. uca)

Bel- és külföldi menetjegyek eladása. Körutazási jegyek. Szállodák és pénziók rezerválása. Kedvezményes igazolványok eladása. Díjmentes felvilágosítás minden utazási ügyben. Pénzváltás. Egyéni és társasutazások rendezése. Telefon: 29.

határ- 1932 Kvár

lel, később 480 zette franko.

Cluj

ÁBRAHÁM GYERMEKEI

(8) AMERIKAI TÖRTÉNETEK — IRTA: SALOM ASCH

Különös dolog, ezek a szavak, amelyek egész asszonyiatlanul hangzottak, a két térdnek gyöngé összekötése, a síró férfiben valami mozgásba hozott. Az özvegy térdének érintésekor valami izgalmas remegést érzett. Az asszony idegensége, az ismeretlenség érzete, szavainak hanghordozása, erőteljes térde — mindez felfobbantotta benne a férfiasság tüzeit; szíve erősen lüktetett, lélegzetvétele forró és rövid volt, ujjai reszkettek és szemei kivillantak szakállá sötét keretéből.

Zélig fáradhatatlanul töltötte a poharakat és Mózes vállát veregette.

„Mit tehetsz róla, Mózes? Nem tudsz segíteni magadon; igyál, drága testvér, igyál!”

Mózes ivott, amennyit a borbély eléje tett és térdét melengette az odesszai fiatal asszonyén. Közben sirt és nagyon nyomorultnak érezte magát.

Nem tartott sokáig és már azt sem tudta, mi történik vele, az egész szoba forogni kezdett szemei előtt és úgy tűnt neki, mintha ez az odesszai fiatal özvegy lenne az ő Channeja, Zélig egyike az ő rokonainak és a kicsiny borbély-asszony lenne az édesanyja. Am Mózes bensejében, szívének egészen kicsiny sarkában egy kis józanság telepedett meg. Ez a józanság tudta, hogy amit az emberek itt mondanak: hazugság. Channe és gyermekei élnek, ide fogja őket hozni — Isten nagy és hatalmas és segíteni fog neki. És akkor Mózes Channeval és gyermekeivel egyesülni fog. Ez a tudat nyugalmas és erős adta a vigasztalan embernek a sírásra, az ivásra és arra, hogy az odesszai özvegy térdéből melegséget ömlesszen a magáéba.

Amikor Mózes késő éjjel kijózanodott, a Zélig-féle borbélyműhelyben találta magát két széken elterülve. Meglepődött és igyekezett visszaemlékezni, hogyan is került a műhelybe. Szívében valahogy megmaradt a szomorúság és a megnagyobb együttes érzése. Ekkor észbe jutott, hogy mit tett és önmagát szidalmazta: Hallod, Mózes, egyen meg a fene, hogy is tudtál te ilyen elkövetni? Idegen asszonyokhoz mentél és eltemetted Channédát. Mi az; szabad volt Channét és a gyermekeit leüllyesztened a föld alá?

Szerette volna fölpofozni magát, ahogy ezt hasonló esetben mással is megcseltek volna. Dühösen belerogott egy borbélyszékbe, amely amugy sem állott egészen biztonságosan. A szék nagy zajjal borult fel.

Azután felkerekedett ideiglenes fekvőhelyéről, gyorsan felöltözött, kinyitotta a műhely ajtaját és elfutott.

„Engem nem fognak behálózni” — mondta magában. — „Engem nem fog magához édesgetni ez az odesszai asszony! Jól ismerjük ezt. . . Nem lehet engem becsapni!”

Igy beszélt magában az uton a csarnokig.

Valami azonban mégis mardosta a szívét.

Még égett benne az asszony térdének melege és szemei fényltek. Közben egyre önmagához beszélt:

„Nem, nem! Azonnal megyek a bankba, átutalom az egész pénzt Channénak, mind egy, hogy eljutt-e hozzá, vagy sem. . . Engem odesszai asszonyok nem fognak léprecsalni.”

Mózes elment ugyan a bankárhoz, amikor a mérszárszékéből hazament, de a pénzt nem küldte el. Csak kiemelte zacskójából még egyszer a levelet és a nyugtákat és szemrehányóan kérdezte, mintha a bankár lenne mindazért felelős, ami történt.

„Hogy fog ez végződni? Mi történik majd feleségemmel és gyermekeimmel? Mindig így lesz ez? Életem végéig? Ők odaát nyomorban és kétségbeesésben, én pedig itt boldogtalanságban és szerencsétlenségben?”

A bankár így felelt: „Tudok én magán segíteni? Menjen azokhoz, akik a háborút előidézték, menjen Angliához, a franciákhoz, a németekhez! Mit akar tőlem? Elraboltam én a maga feleségét?”

„A gutta üssön Angliába, a franciákba, a németekbe és egész pereputtyukba! Ha háboruszkodni akarnak egymással, miatam verjék be egymás fejét, de mit akarnak az én feleségemtől és a gyermekeimtől? — így szitkozódott Mózes és Anglián, Franciaországon és a németeken töltötte ki haragját. Aztán megint bement a mérszárszékbe és dühösen vágta a hust. Ekkor ismét jött a kicsi borbélyné, könnyű

reggeli kabátjában, selyem főkötőjében és bájos mosolyával és beszédének éneklő hanghordozásával Mózeshez fordult és mint régi barátot üdvözölte.

„Adjon, Mózes, két font borjухust!”
Mózes a szegénytől nem merde felemelni fejét és szaporán kimérte a két font borjухust.

A kicsiny asszony kissé kihúzta magát, rendbehozta öve körül kabátját, úgy, hogy reszkető, gömbölyű mellalmai kirajzolódtak a vékony szöveten és enyhén furulyázó hangon kérdezte:

„Eljön estére a műhelybe?”
„Eljövök” — morogta fekete szakállába és szidta önmagát:

„Chlop Mózes, a mennykő mégis csak üssön beléd!”

III.

Hogy miként történt meg, ezt Mózes sem tudta, azonban néhány hét múlva úgy látszott, hogy teljesen elfelejtette egész családját: Channét és a gyermekeket és mintha egy új családot szerzett volna: Zéligét, a feleséget és Zélig nővérét. Mózes szegényére be kell vallanunk, hogy az új családban nemcsak jobban és szabadabban érezte magát, mint eddig, hanem ez az új familia szívében egyre erősebben vert gyökereit. Ha a kicsiny borbélyné eljött két font húst a mérszárszékbe, akkor Mózes úgy érezte, mintha a maga számára, saját háztartása részére mérné ki a hust. A legjobb darabokat kereste és anélkül, hogy megmérné, oda-csapta a mérlegbe és egy szép darab velőscenttel együtt, vagy más ráadással, becsomagolta a papírosba, éppugy, ahogy otthon tette, amikor Channe eljött a mérszárszékbe, hogy hust hozzon vacsorára.

Mózes lakásadója és földije: Gedalje, a szabó és felesége Sára, aki fehérműjéjét mosta és rendben tartotta, csodálkozott azon, hogy lakójuk fél éjszakákat kimarad és nem jön haza munkája végeztével, mint máskor. Sára nemcsak kitalálta, hogy Mózes bizonyára valakit „felcsipett”, aki erősen vonzotta. Ha a késő éjjel hazajött, lábujjhegyen ment be kuckójába, nehogy Sára meghallja. Mert egyetlen földijét, sőt egész Amerikát sem respektálta Mózes annyira, mint Sárát, Sára azonban nem aludt, ébren volt és Mózesre várt.

Mihelyt az asszony meghallotta, hogy Mózes a kamrájába sompolyog, férjét szólította, aki mellette feküdt és aki hangjától azonnal felébredt. Egészen hangosan, úgy, hogy Mózesnek hallania kellett:

„Gedalje mit gondolsz ki jött? Képzeld, Mózes érkezett haza!”

„Egy ember, akinek nagy gyermekei vannak, hogy is csavaroghat éjnek idején!” — mondotta Gedalje hangosan, nehéz sóhajással. De halkan és Sára felé fordulva hozzátette:

„Halgass, Sára, különben még képes kihurcolkodni!”

„Ki fog hurcolkodni?” — kiáltott Sára teljes erővel. Hát jól van, hurcolkodjon ki és törje ki a kezét és a lábát! Nem is tűrik ilyen lumpokat a házamban. Odaát nyomorban és inségnben él az asszonya a gyerekekkel, nincs ahol megháljanak és bizonyára nincs egy falat kenyérük, itt meg a férj éjszakázik, ördög tudja, kivel! Az istennyila üssön belétek, férfiakba! A kolera vinne el benneteket rakásra!”

Mint hogy férje volt legközelebb hozzá, Sára vele érezte haragját és erősen oldalba lökte. A szegény Gedalje szabó, aki olyan ártatlan volt, mint egy ma született bárány, fejét mélyen befurta párnájába és félénken suttopta:

„Az isten szerelmére, Sára! Ki fog hurcolkodni! Elvégre mégis jó néhány dollár kapunk tőle!”

„Az ördög vigyen a béreddel együtt!” — menyörgött Sára. „Azt hiszed, tünni fogom én ezt a Chlopot, ezt a lump fickót a házamban?! Csak menjen oda ahol az éjszakáit tölti! Odaát egy szerencsétlen teremtés él, két apró gyermekkel. De ő mit törődik velük! Ha valakit Chlopnak hívnak, bizonyára „chlop” is, buta paraszt!”

Mózes lefeküdt volt kamarájában és nem mert egy szót sem szólani. Egy ideig csend volt. Mózes, aki hallotta horkolni a

szabót, azt hitte, Sára is elaludt. De tévedett, mert Sára újra kitört:

„Azt hiszi, hallgatni fogok? Nohát akkor nagyon téved! Elmegyek minden földijéhez és az egész várost talpraállítom. Elmegyek az ujsághoz. Deportálni fogják! Hallatlan dolog. Hát szabad neki cserben hagyni egy asszonyt apró gyermekekkel, hogy itt kitombolja magát! De lakolni fog! Channe nincs itt, de itt van Sára, hál istennek és Sára tud beszélni!”

Mózes megszegeylenül a szakállába mormogta:

„Mit akar voltaképpen tőlem? Nem akarok talán pénzt hazaküldeni? Miattam, nem bánom, küldje Sára. De mit tegyek, ha a bank nem vállalja az átutalást?” — így monologizálta Mózes mindazt, amit védelmére fel tudott hozni.

„Igaz, mit tegyen, ha a bank nem vállalja az átutalást?” — ismételte a szabó félalomban Mózes érveit.

„Mindenki csak Channet sajnálja. Hát én nem vagyok sajnálatra méltó? Én nem vagyok ember? Hát nekem nem szabad élnem?”

Mózes immár vádaskodott:
„Hát nincsen igaz? Hát nem férfi? Mit tegyen, ha el van zárva a feleségétől? — sietett a szabó barátjának védelmére.

„Mit? Te is? Jó lesz, ha hallgatsz! Hogy mersz te „férfiakról” beszélni! Ezzel Sára

**Meg-
érkeztek!**

Clujon még nem látott exclusiv párizsi szőrme divatujdonságok kizárólagosan a

WEISZ FIVÉREK
szőrme szalonjában

Cal. Reg. Ferd. 5. (Szabó J. ház)

Elárulás az alábbi nihan-

len olcsó árakon:

Valódi perzsa bundák	35.000 L-től
Pézsma has bundák	10.000 L-től
Seal bundák	8.000 L-től
Csikó bundák	8.000 L-től
Nutriette bundák	4.500 L-től

Nagy választékban különböző színű rékák

megint oldalba lökte férjét, ami a szabót végleg elnémitotta.

Gedalje nem mozdult és Sára is egyre inkább elhallgatott. Csak Mózes morgott a szakállába:

„Csak őket sajnálják — rajtam senki sem akar megkényörülni!”
(Folytatjuk)

Lemondott a chilei kormány

A matrózok lázadása és a forradalmi sztrájk az oka a lemondásnak

Párizs, szeptember 4. Santiago di Chileben forradalmi sztrájk kezdődött. A kormánycsapatok egy része követte a lázadó matrózokat a részt a zen-

dülésben. A helyzet teljesen káotikus. A kongresszust rendkívüli ülészakra hívták össze, hogy határozzon az ostromállapot kihirdetéséről.

Ismét megindul Ford üzemeiben a munka

London, szeptember 4. A detroiti Ford-művek 20 ezer elbocsátott munkásnak küldöttek behívót. Ugy tudják, hogy a jövő hét elejére még további 50 ezer munkást állítanak újra munkába. Amerikai lapjelentések szerint Ford új modellt készült forgalomba hozni, amely az eddigieknél alacsonyabb építési, gyorsabb és nyolchengeres kocsit lesz.

Tifuszbetegekkel telt román hajót tartóztattak fel Ujvidéknél

Egy folyamór haldoklik, egy meghalt. Négy beteget a kikötők megkerülésével szállítanak Romániába

Ujvidék, szeptember 4. Megdöbbentő esemény foglalkoztatja az ujjvidéki folyam hajózási és egészségügyi hatóságokat. Az ujjvidéki kikötőnél feltartóztattak egy hajót, amelyen tifuszbeteg matrózok tartózkodtak. A betegek közül egy még az ujjvidéki kikötőben meghalt, egyet a járvány kórházba szállítottak, negyet pedig kikötési tilalommal a feltartóztatott szállívaly együtt visszaszállítottak Romániába.

Az ujjvidéki révkapitánysághoz szerdán reggel hat órakor jelentették, hogy az egyik román hajón egy román folyamór gyanus körülmények között meghalt. A jelentés szerint a halott egy Romániából Bécs felé haladó hajó egyik uszályán teljesített szolgálatot. Utközben őt társával együtt megbetegedett és a lefelé haladó hajó áttette a beteget az ujjvidéki kikötőben vesztelő SRD 6754. számú román uszályra, amely üresen állt és várta, hogy visszavontassák Romániába. Az uszály ideiglenesen a téli kikötőben állt és szerdán akarták elvontatni, szerdára virradó éjszaka azonban az egyik beteg, Panica George, husz éves galaci születésű folyamór, meghalt.

A jelentés alapján az ujjvidéki folyamórság felkérésére rendőri és egészségügyi bizottság szállott ki, amely megvizsgálta a holttestet, hogy a betegség okát megállapítsa. Dr. Kluka György ügyeletes városi tisztiorvos a legnagyobb megdöbbenéssel állapította meg, hogy a folyamór tifuszbetegek hált meg és társai valamennyien tifuszbetegek. Intézkedésére azonnal gon-

doskodtak a holttest elszállításáról. Az orvos egyben utasítást adott, hogy a beteget szállító hajót a legszigorúbban zárják el a többi hajótól és a parttól, mert az a veszély fenyeget, hogy a betegséget a városba is behurcolják. A legsúlyosabb beteget, Joanescu Makszim tizen-nyelceves folyamórt beszállították az ujjvidéki állami kórház járványosztályára.

A hatóságok megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy a folyamórok utközben betegedtek meg és betegségek Ujjvidéknél annyira elhatalmasodott rajtuk, hogy a vontatóhajó parancsnoka jónak látta egy visszatérő hajóra átrakni őket. Azt hitték, hogy a szokásos nyári betegségek egyikét kapták meg a folyamórok, akiket nem vettek orvosi ápolás alá, hanem csak az uszályszemélyzet kezelte őket. Az uszályt, amelyen a súlyos betegek vannak, elkülönítették a többi hajótól. Az ujjvidéki révkapitányság egyben utasítást adott, hogy az uszályt azonnal vissza kell szállítani Romániába és megtiltották, hogy utközben bárhol is — csak rövid időre is — kikö-

senek.

Cluj Zsidó Leányotthon

Strada Iuliu Maniu 2 szám

Egyénenkénti gondos, családi nevelés, modern pedagógiai irányelvek alapján. Minden irányú továbbképzés, u. m. nyelvek, zene, irodalom, művészet, stb. terén. Használati nyelvek német, francia. Mérsékelt díjazás. Prospektus.

Vezető Hochmann Aurora

Az iskolai belratások alkalmából

Alpaca evőszközöket, számozva, vagy betűkkel ellátva, kézimunkaalkókat, zsebkéseket, szemüvegeket előnyösen beszerezhet

Kun Mátvás Fia szaküzletében Cluj, C. Victoriei 2

H

UJ KELET
bánsági
Főszervező
Felelős szerk.
Bukara
Hátszegi E.
Cikkeink után
megjelölés

Derült idő
Jelentik: A meteorológiai prognózis szerdától kezdődő időjárás kedt felől éjszaka kint zivataros Budapestben ma.

Kilencszáz az amerikai kö
Jelentik: Washingtont lefolyt gazdasági hiánya 900 millió költségvetési év leg háromszorososnak.

Operáció nélkül és kiulástól csón kapható a

Európai h
össze. Londonból hányák szövetségi európai országok szövetséghez európai szejhívására. A fogják megtartani

Minden or
napon át ingyen kát végezni. Lor
jétkormány eler
parthoz tartozó
évi hat napon
tési és utjavitá
venni. A nem p
évi 12 nap.

Négyezer
rikai piacon kif
Londonból jelen
piacon kibocsátó
egy és egyvölca
csönt négyezer
bocsátás része a
dezésére felveve
amerikai államkö

Ha fáradt és
ban és gyakori
ha hasgörs, mel
kinozza, akkor
1—2 pohár term
keserűvizet, me
emésztési zavarok
tolulást. Az emé
nak több orvostan
tüneteknél, mely
mának önmegte
Ferenc József vi
Ferenc József kö
ban. drogériák
kapható.

Beiratkoz
Montessori óvodá
tessori óvodába
záródnak le és d
hétők Sr. Elisab
alatt. A tanítás 7

Meghívó.
Szekciójának vez
nyal együtt hétfő
kor a Chevra Ka
alatti nagytermé
egzisztenciális p
végett ülést tart
hogy ezen az ülés
meg. A vezetőség
renc elnök, Herm

Vasárnap
Dávid sirkövet.
ezuton felkéri tag
tyén Dávid sirkö
nap délelőtt 9 óra
résztvenni szivesk

Sirkövetés. M
nyom sirkövetés
kor lesz Désen m
rőseimet ezuton h
Gerzonné Dej.

Akinek a gyomrá
megrekedt, vagy
igyon

Bikszá
Számos egyetem
Mindet

HIREK

A UJ KELET az egyetemes erdelyi és bansági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Derült idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognóza szerint derült, tovább melegedő időjárás várható, átmenetileg nyugat felől éjszakai borulással és helyenként zivataros esővel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 26 Celsius volt.

— Kilencszázmillió dollár deficitje van az amerikai költségvetésnek. Londonból jelentik: Washingtoni jelentés szerint a lefolyt gazdasági év költségvetési teljes hiánya 900 millió dollár volt. A folyó költségvetési év deficitje kétszerese, esetleg háromszorosa lesz a múlt évi hiánynak.

— Operáció nélkül is gyógyít aranyeret és kiujulástól megóvja a Haemorsan! Olcsón kapható a gyógyszerárakban.

— Európai bányaártekeztetést hívnak össze. Londonból jelentik: Az angliai szénbányák szövetsége felhívást intézett az európai országok bányaállalatainak szövetségeihez európai bányaártekeztetést összehívására. A konferenciát Londonban fogják megtartani.

— Minden orosz kommunista évi hat napon át ingyen tartozik utjavítási munkát végezni. Londonból jelentik: A szovjetkormány elrendelte, hogy a kommunista párthoz tartozó minden orosz állampolgár évi hat napon át ingyen tartozik utjavítási és utjavítási munkálatokban résztvenni. A nem proletár elemek utrobortja évi 12 nap.

— Négyezeresen tuljegyzték az amerikai piacokon kibocsátott angol kölcsönt. Londonból jelentik: Az amerikai pénzpiacokon kibocsátott háromszázmillió dollár egy és egynyelvad százalékos egyéves kölcsönt négyezeresen tuljegyzték. A kibocsátás része a költségvetési hiány fedezésére felveendő ezermillió dolláros amerikai államkölcsönnök.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás, vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorral 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértelést. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosnara elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önméregzéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Beiratkozások Hamburg Szerén Montessori óvodába. A kolozsvári Montessori óvodába a beiratkozások 10-én záródnak le és délután 3-5-ig eszközölhetők Str. Elisabete (Erzsébet ut) 16 alatt. A tanítás 7-én kezdődik.

— Meghívó. A Zsidó Párt Ifjúsági Szekciójának vezetősége a választmányával együtt hétfőn, f. hó 7-én fél 9 órakor a Chevrá Kadisa Hosszu uca 9. sz. alatti nagytermében az Ifjúsági Szekció egzisztenciális problémáinak megvitatása végett ülést tart. Felkérjük a tagokat, hogy ezen az ülésen okvetlenül jelenjenek meg. A vezetőség nevében: Kalmár Ferenc elnök, Hermann Lajos főtákar.

— Vasárnap avatják fel Sebestyén Dávid sírkövét. Az orth. Chevrá Kadisa ezton felkéri tagjait, hogy néhai Sebestyén Dávid sírkövének avatásán vasárnap délelőtt 9 órakor minél számosabban résztvenni sziveskedjenek.

— Sírköavatás. Megboldogult Janka leányom sírköavatása e hó 6-án d. e. 10 órakor lesz Désen megtartva, amelyre ismerőseimet ezton hívom meg. Özv. Farkas Gerzonné Dej.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megkekedt, vagy gyomorégése van az ilygon ermészetes

Bikszádi vizet
 Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

Vád alá helyezik Alfonz spanyol exkirályt

Állandó a nyugtalanság Spanyolországban

Madrid, szeptember 4. — Spanyolországban még mindig állandó nyugtalanságok zavarják a köztársaság rendjét. Mint az Uj Kelet jelentette, tegnap Barcelonában a szindikalisták általános sztrájkot proklamáltak. A sztrájkparancsnak 300 ezer munkás engedelmesskedett s így a városban a mai egész nap folyamán szünetelt a munka. A kereskedők nem nyitották ki üzleteiket. A város több pontján véres összeütközések voltak sztrájkoló tüntetők és a karhatalom emberei között. A diadali környéken egy embert halálos lövés ért. A harcban többen megsebesültek. A szindikalisták az esti órákban is tü-

tető felvonulásokat rendeztek a város uccáin. Követelték a polgári kormányzó azonnali távozását s a munkásmozgalomban szerepet vitt nagyszámú letartóztatott szabadon engedését. Ezzel egyidejűleg a kormány rendeletére Mayandia és Cavalcanti tábornokokat letartóztatták s a katonai fogházba kísérték. Délután parlamenti vizsgálóbizottság szállott ki a fogházba s megijette a letartóztatásban lévő tábornokok kihallgatását. A letartóztatásokkal van összefüggésben az a szenzációs hír is, hogy a spanyol parlamenti vizsgálóbizottság Alfonz spanyol exkirályt vád alá helyezni készül.

— Szenzációs meglepetés a kolozsvári országos dalosverseny alkalmából. Az érkező dalosvendégeknek és a kolozsvári közönségnek nagy meglepetésben lesz része szeptember 5-6-7-8-án. Ezek a napokon ugyanis egy ingyen ballon sátor lesz felállítva Kolozsvár főterén az Iparos Egyesülettel szemben, ahol gyönyörű ballonok lesznek kiosztva. A sátorban mindenki fizet 20 lejt, de 20 lejt készpénzben visszafizet Szabó Jenő dívatárházának pénztára. Ha készpénzért 100 lejt értéket vásárol. Ugyanez a kedvezmény van egy pár Ady selyemharisnya vásárlásánál is. Itt említtük még meg, hogy erre az alkalomra rendkívüli árengedmények lesznek s így nem csak hogy mindenki ingyen jut egy gyönyörű óriás ballonhoz, de rendkívül olcsón vásárol is fenti cégnél.

— Szükséges a szülői tekintély a nevelésben? Nem feltétlenül. Legyen barátja gyermekének. Ha a gyerek olvasni akar, szerezzen neki könyveket, írassa be a Lepage-féle francia, magyar, német kölcsönkönyvtár ifjúsági osztályába. Tagdíj minimális. Kolozsvárik személyesen, vidékiek postán kérjenek díjtalan felvilágosítást Lepage-tól Kolozsvár.

— Meggyilkolták Al Capone legerősebb ellenfelét. Newyorkból jelentik: A Newyork melletti Atlantic City legelőkelőbb szállodájában az Ambassador hotelben ágyában meggyilkolva találták Al Capone legerősebb ellenfelét, Micey Duffy alkoholcsempész. A holttesten több lött seb volt. A gyilkosság gyanúja alatt letartóztatták az áldozat feleségét és barátját, azonban később magas óvadék ellenében szabadonbocsátották őket. Duffy már régebben félt Al Capone haragjától és ezért tiztagu testőrséggel vette magát körül, azonban ugylátszik, hogy ez a testőrség nem tudta megvédeni.

— Gazdasági konfliktus Egyiptom és Szovjet-Oroszország között. Londonból jelentik: Az egyiptomi érdekeltségek felkérték az egyiptomi kormányt arra, hogy az olesó oroszországi árukra külön vám-tételeket vessen ki. A szovjetkormány e szándékkal szemben bejelentette tiltakozását azzal, hogy Egyiptomnak eddig egyik legnagyobb gyapotvásárlója volt s a nem egyenlő elbánás esetén megszüntetné vásárlásait. A Jemen-vidéken és a perzsa tengerpart környékén nagy az olesó orosz árukiút.

— Filmfelvételeket készítenek Goethe-jubileumra. Berlinből jelentik: A német tudományos filmáráság Frowein rendezésében filmfelvételeket fog készíteni Weimarban Goethe jövő év márciusában megtartandó százszentidős jubileumára. A felvételeken megörökítik Goethe egész életét és ezzel kapcsolatban Weimarban meg fognak elevenedni a goethei idők jelmezei. A felvételeket legnagyobb részét északa készítik el. Weimar után Majna-frankfurtban és Rómában egészítik ki a Goetheval kapcsolatos filmet.

— A Do. X. 2 — olasz bombavető. Milánóból jelentik: A Dornier Művek második hidroplánóriása, a Do. X. 2., az óceánrepülő DO. X. testvérhajója, amelyet az olasz kormány vásárolt meg, ünnepléses parádé közepette hivatalosan is átment az olasz légiflotta tulajdonába. A repülőgépet a toskánai Massa-Ciuccolito vízen vették át az olasz katonai hidroplánraj parádéja közben a katonai légügyi hatóságok. A Do. X. 2. új nevet kapott: Umberto Magdalena, az ismert olasz pilóta nevét. A repülőgépet bombavetővé alakították át s gépfegyvereket, bombákat, torpedókat és kiskaliberű gyorstüzelő-ágyukat szerelnek felélete.

— Ausztriából Szovjet-Oroszország felé terelődött a kivándorlás. Bécsből jelentik: Ausztriából most már nem annyira Amerikába, mint inkább Szovjet-Oroszországba gravitálnak a kivándorlók. A múlt hónapban az Egyesült Államokba 29, Kanadába 5, Braziliába 5, Argentínába 13, Uruguayba 9, az angol gyarmatokba 14, a francia gyarmatokba 18, Szovjet-Oroszországba pedig 128 ember vándorolt ki.

— Ma jár le Németországban az ezer márkát meghaladó értékű külföldi valuták és csekkek beszoállításának határideje. Berlinből jelentik: Szombaton jár le az ezer márkát meghaladó értékű külföldi valuták, csekkek és váltók beszoállításának határideje. Nemsak Németországban, a külföldön is nagy érdeklődéssel figyelik a rendelet nyomán felmutatható finaciális eredményeket.

— Szlichot istentisztelet vasárnap. A kolozsvári ortodox zsidó nagytombomban vasárnap hajnalban — fél négykor — szlichot istentisztelet kezdődik. Az imákat Weisz Izidor főkántor vezetésével kórus fogja kíséni.

— Rádión köröz egy rablógyilkost a gráci rendőrség. Bécsből jelentik: A gráci rendőrség szerdán este rádiógramon értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a Possnitz melletti Gatschnik községben rablógyilkosság áldozata lett Herie Julianna. A rablógyilkosság elkövetésével a gráci rendőrség Faber István 32 éves poljskavi születésű és illetőségű munkást gyanusítja. A gyanusított munkás 164 cm. magas, középtermű, hosszukás arcu, barnahaju, szürkészemű, akinek jobb alsó karján egy szívben 1899. évszám és F. St. betű van tetoválva. A főkapitányság a rádiogram alapján megindította a nyomozást.

— A nyomorék vak nyelvvel olvas. Londonból jelentik: William MacPherson kansascityi bányász, akit 1906-ban egy dinamitrobbanás megvakított s mindkét karját tőből leszakította, megtanult olvasni oly módon, hogy a Braille írásjegyeket nyelvvel tapintja. MacPherson nemrég egy bibliaolvasási versenyen 1000 dolláros díjat nyert.

Szeptember hatodikán és huszadikán

250000, 100000, 50000 lejes főnyereményeket húzzák ki a Kolozsvári Mentősorsjáték negyedik és ötödik húzásán. 100, vagy 50 lejes sorsjeggyel már a közeli napokban gazdag ember lehet. Minden sorsjegy résztvesz az összes húzásokon. Főnyeremény 1 millió lej. Sorsjegyek mindenütt kaphatók, postán 19 lej portó költéssel hozzáadásával megrendelhetők a KÖZPONTI SORSJEGY IRODÁBAN CLUJ, Str. Memorandului 16.

NAPROL-NAPRA

A londoni Stamford Bridge pályát, sok híres atlétikai viadal sporttörténeti hírességű helyét lebontják. Az angol atlétikai bajnokságokat ezentul a modern stadionban fogják megrendezni, melynek nézőterén 80 ezer ülőhely van.

Rio de Janeiróól jelentik, hogy a Brazil főváros közelében két hidroplán a tenger felett összeütközött s a vízbe zuhant. Hat utas életét veszítette. A gépek az olasz légi flota transzocéáni repülőgépei közül valók.

Lichterfeld berlini városrésztől délnyugatra a kleinnachnowi villatelep egyik villája kigyulladt. Bérloje: Strecker nyugalmazott őrnagy, kritikus és író, gyujtogatás gyanuja miatt letartóztatásba került, mert a tűzoltóság a lakóhelyiségekben égést tápláló anyagokat, benzint, denaturáltszeszt, továbbá löport talált különböző helyeken poharakban, illetve dobozokban. Az őrnagy tagadja a gyujtogatási szándékot. Ellene szól, hogy lakása 50 ezer márkára volt biztosítva s hogy egyébként szükös anyagi viszonyok között élt s gondot okozott a magas bérösszeg fizetése.

A világháboru kanadai hőseinek emlékművét a napokban állítják fel Montreal közelében. A mű 19, egyenként négy méter magas márványszoborból álló csoportot. Sziklába vájt magaslati talapzaton helyezik el. A szállítás és elhelyezés költségei egymillió dollárt vesznek igénybe.

A Pó meletti Ferrarából Bolognába startolt hatszáz repülőgép startja után a repülőterén szerencsétlenség történt. A magasba emelkedett gépek egyike aránylag kis magasságból a térer tömegesen álló nézők közé zuhant. 3 halott és 14 sebesültet emeltek ki a roncsok alól. A katonai pilóta jelentékelten zuzódásokkal szabadult az életveszélyből.

A francia és az olasz légügyi minisztérium közölték Angliával, hogy a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt a pilóták nem tudtak kellő tréninget tartani a Schneider-kupa versenyekre s ezért nem is vesznek részt a nemzetközi viadalon.

A bécsi filharmonikusok szeptember 12-én a Stadionban hangversenyt tartanak, amelyek keretében olyan zongoraprodukción mutatnak be, amilyenre a zene történetében eddig még nem volt példa. Tizennyolc zongorista tizenyolc zongorán fogja előadni Strauss „Dunakering“-jét, ezenkívül még több más Strauss és Lehár kompozíciót is eljátszanak. A hangversenyt valószínűleg a bécsi rádió is közvetíteni fogja.

Kina excaszárjának, Hsuansungnak a felesége válókeresetet indított férje ellen. A keresetben az asszony a volt császár kegyetlen bánásmódjával indokolja válási szándékát. A császárhű kinaik körében az ügy kellemetlen és kínos meglepetést kelt.

MŰVÉSZI STILUSOS, MODERN TRANSILVANIA BUTORGYÁR (CLUJ),
 STRADA MEMORANDULUI I. SZ. ALATT AZ EMELETJÉN LEVŐ

MŰ-BUTOROK

Őszi nagy butor-kiállításából
 szerzhethetőbe eredeti és feltűnően olcsó guári árban

Komplett ebéldő-berendezések cauczasi diógókérral! Lei 25.000
Komplett háló-berendezések exota-fournerral . . . Lei 24.000

„City“ kávéházban
 ma szeptember 1-től a hirneves
Blue SWOM'S
 Almay Petyus and Zoli
 Song—Jazz—Tangó—Concert—Band
 6 tagu két harmonikás zenekar hangversenyez

Megérkeztek!
 tt exclusiv pádságok kizá-
 a

VÉREK

önjában
 Szabó J. ház)
 bbí híhetet-
 akon:

35.000 L-től
 10.000 L-től
 8.000 L-től
 8.000 L-től
 4.500 L-től

bböző szíri róka

jét, ami a szabót
 és Sára is egyre
 és Mózes morgott

— rajtam senki-
 (k)

mány
 az oka a

eljesen káotikus.
 kvivüli ülésszak-
 gy határozzon az
 eséről.

meiben

bocsátott mun-
 re még további
 ek szerint Ford
 lacsonyabb épi-

**án ha-
 léknél**

get a kikötők
 ba

eiszállításáról. Az
 adott, hogy a be-
 a legszigorubban
 jótól és a parttól,
 eget, hogy a beteg-
 arcolják. A legsu-
 scu Makszim tizen-
 szállították az új-
 arányosztályára.
 litották a vizsgálá-
 t, hogy a folyam-
 tek meg és beteg-
 yira elhatalmaso-
 ntatóhajó parancs-
 visszatérő hajóra
 k, hogy a szokásos
 két kapták meg a
 m vettek orvosi
 az uszályszemély-
 szályt, amelyen a
 k, elküldötték a
 idéki révkapitány-
 st adott, hogy az
 kell szállítani Ro-
 ak, hogy utközben
 időre is —kikös-

sidó
 tthon

aniu 3 szám

családiás nevelés,
 rányelvek alapján,
 képzés, u. m. nyelv-
 üvészet, stb. terén.
 met, francia. Mér-
 Prospektus.

mann Aurora

